

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 lipca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 15zv ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.) w związku z art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.) odmówił M. P. prawa do świadczenia postojowego. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że świadczenie postojowe przysługuje wyłącznie osobom prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów Prawa przedsiębiorców lub na podstawie innych przepisów szczególnych. Wobec powyższego wnioskodawcy jako osobie prowadzącej działalność gospodarczą na podstawie wpisu do (...) oraz jako współnikowi spółki jawnej nie przysługuje prawo do świadczenia postojowego na podstawie wniosku z dnia 13 lipca 2020 r. (decyzja k. 6-6v akt ZUS)

Od powyższej decyzji M. P. odwołał się w dniu 2 września 2020 r. uznając ją za krzywdzącą i wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do spornego świadczenia wraz z odsetkami za opóźnienie. Zakwestionował ustalony przez organ rentowy stan faktyczny i prawny. (odwołanie k. 3-4)

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w zaskarżonej decyzji. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (odpowiedź na odwołanie k. 9-10)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił, co następuje:

Wnioskodawca M. P. zamieszkuje na terytorium Polski i posiada obywatelstwo RP. (okoliczności bezsporne)

Pobiera emeryturę policyjną. (okoliczność bezsporna)

Wnioskodawca od daty wcześniejszej niż 1 kwietnia 2020 r. prowadzi jednoosobową pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych. (wniosek o świadczenie postojowe k. 3-3 verte akt ZUS, wpis do (...) k. 7 akt ZUS)

Ubezpieczony nie zawiesił prowadzenia działalności gospodarczej. (okoliczność bezsporna, a nadto wniosek o świadczenie postojowe k. 3-3 verte akt ZUS, wpis do (...) k. 7 akt ZUS)

Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawca nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Jest zgłoszony jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego. (okoliczność bezsporna)

Wysokość przychodów wnioskodawcy z tytułu przedmiotowej działalności wyniosła:

- w maju 2020 r.- 9.503,58 zł;

- w czerwcu 2020 r. – 5.976,97 zł. (okoliczność bezsporna, a nadto wniosek o świadczenie postojowe k. 1 – 1 verte akt ZUS)

Ponadto M. P. jest współnikiem spółki jawnej. Z tego tytułu jest zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego. (okoliczność bezsporna, wpis do KRS k. 8 akt ZUS)

Od dnia 20 marca 2020 r. w Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa (...)2 wywołującego chorobę (...) 19. Powyższy stan epidemii nie został zniesiony. (okoliczności bezsporne)

W dniu 13 lipca 2020 r. M. P. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o przyznanie świadczenia postojowego w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym (...) 19 dla osób prowadzących działalność gospodarczą. (wniosek k. 3-3 verte akt ZUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 15 lipca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 15zv ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.) w związku z art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.) odmówił M. P. prawa do świadczenia postojowego. (decyzja k. 6-6v akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie w szczególności o załączone do akt sprawy akta rentowe dotyczące M. P..

Należy w tym miejscu podkreślić z całą stanowczością, iż powyższy stan faktyczny był między stronami – w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy – w całości bezsporny, natomiast strony wywodziły z niego odmienne skutki prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 15zq ust. 1 pkt 1 i ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374), świadczenie postojowe przysługuje osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. -Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych oraz **jeżeli nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu, chyba że podlega ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.**

Świadczenie postojowe przysługuje osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są:

- 1) obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 2) posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub
- 3) cudzoziemcami legalnie przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. (ust. 2 art. 15zq)

Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia (...)19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą. (ust. 3 art. 15zq).

Na podstawie art. 15zq ust. 4 pkt 1 ww. ustawy, osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje, jeżeli rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przed dniem 1 kwietnia 2020 r. i nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz jeżeli przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc, zawiesiła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej po dniu 31 stycznia 2020 r. (ust. 4 pkt. 2).

Ochrona zatrudnienia oraz zmniejszenie obciążeń i zachowanie płynności finansowej przedsiębiorców to główne zadania pakietu regulacji, które składają się na tarczę antykryzysową. Rozwiązania tam zawarte obejmują nie tylko przedsiębiorców zatrudniających pracowników, a więc zapewniających miejsca pracy, ale również osoby, które prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą oraz wykonują pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Wśród

rozwiązań, które mają zapobiegać skutkom epidemii (...)19 w Polsce, jest wsparcie realizowane przez ZUS w postaci wypłacania świadczeń postojowych.

Z przytoczonych wyżej przepisów wynika, że głównym warunkiem, który należy spełniać, aby móc ubiegać się o świadczenie postojowe, jest fakt niepodlegania ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu, ale ustawodawca wprowadził także więcej ww. kryteriów, których spełnienie warunkuje nabycie prawa do otrzymania świadczenia z ZUS. (vide pomoc dla pracodawcy w sprawach pracowniczych w dobie kryzysu. Tarcza antykryzysowa, prawo pracy, RODO, ZUS, PIT 2020, wyd. 1 red. Łukasz Prasolek, opubl. Legalis).

W świetle cytowanych wyżej przepisów nie ulega zatem wątpliwości, że świadczenie postojowe przysługuje tylko osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, która z tego tytułu podlega ubezpieczeniom społecznym.

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że okolicznością przyznaną w toku procesu przez ubezpieczonego było, że ubezpieczony - jako osoba pobierająca emeryturę policyjną - z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

W tym stanie rzeczy wnioskodawca nie spełnił jednego z wymaganych przez ustawodawcę warunków do uzyskania prawa do świadczenia postojowego, określonych w cytowanym art. 15z4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, to jest nie podlegał z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Bezprzedmiotowym jest więc badanie pozostałych przesłanek warunkujących przyznanie prawa do przedmiotowego świadczenia.

Prawo do świadczenia postojowego uzależnione jest bowiem od łącznego spełnienia wszystkich warunków przewidzianych w przepisach przytoczonej wyżej ustawy.

Bez wątpienia także prawo do świadczenia postojowego nie przysługuje wnioskodawcy jako wspólnikowi spółki jawnej.

Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 266, ze zm.), wprowadzając w art. 6 ust. 1 pkt 5 obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu i rentowym) dla osób prowadzących pozarolniczą działalność precyzuje w art. 8 ust. 6 pkt 1 i 4, że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m.in. **osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a (art. 8 ust. 6 pkt 1)**, wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej (art. 8 ust. 6 pkt 4).

Zgodnie natomiast z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1292 ze zm.) przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (art. 4 ust. 2).

Z powyższego wynika zatem, że wspólnik spółki jawnej nie jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Z kolei w świetle cytowanego art. 15z4 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą może być wyłącznie osoba fizyczna prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

Wobec powyższego wspólnik spółki jawnej, który na gruncie ubezpieczeń społecznych jest wykazany w ramach odrębnej grupy (w art. 8 ust. 6 pkt. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) nie może zostać uznany za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców

lub innych przepisów szczególnych. Tym samym wnioskodawca jako wspólnik spółki jawnej nie spełnia warunków do przyznania prawa do świadczenia postojowego.

Podkreślić w tym miejscu również należy, że przepisy ubezpieczeń społecznych mają charakter bezwzględnie obowiązujących. W konsekwencji nie ma możliwości wykładania przepisów tego prawa na korzyść wnioskodawcy z uwzględnieniem reguł słuszności. Do złagodzenia rygorów prawa ubezpieczeń społecznych nie stosuje się ani art. 5 k.c., ani art. 8 k.p. (zasady współżycia społecznego), bo przepisy prawa ubezpieczeń społecznych mają charakter przepisów prawa publicznego.

Zgodnie z poglądem judykatury „Do złagodzenia rygorów prawa ubezpieczeń społecznych nie stosuje się ani art. 5 k.c., ani art. 8 k.p., bo przepisy prawa ubezpieczeń społecznych mają charakter przepisów prawa publicznego.” „W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych niedopuszczalne jest powoływanie się na zasady współżycia społecznego, jako że prawo ubezpieczeń społecznych, w odróżnieniu od przepisów prawa pracy (art. 300 k.p.), nie zawiera normy o charakterze takiej klauzuli generalnej, ani też normy zezwalającej na stosowanie w zakresie nieuregulowanym przepisów kodeksu cywilnego”. (por. wyrok SN z dnia 16 czerwca 2011 r. sygn. akt III UK 214/10 opubl. LEX 1095955, wyrok SA w Katowicach z dnia 20 maja 2010 r., sygn. akt III AUa 3616/09, opubl. LEX nr 785483 wyrok SN z dnia 2 grudnia 2009 r., sygn. akt I UK 174/09, opubl. LEX nr 585709, wyrok NSA w W. z dnia 18 maja 2011 r., sygn. akt I OSK 124/11, opubl. LEX 990161, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 listopada 2008 r., sygn. akt III AUa 330/08)

W związku z powyższym brak jest podstaw prawnych do uwzględnienia odwołania skarżącego.

Mając na względzie wskazane okoliczności Sąd Okręgowy w Łodzi, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 kpc, oddalił odwołanie uznając tym samym prawidłowość decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł..

Stosownie do wyników postępowania, na podstawie art. 98 kpc, Sąd obciążył wnioskodawcę obowiązkiem poniesionych przez organ rentowy kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił w oparciu o § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (t. j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

K.W.